

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

XXXVIII. Quomodo ex Judaeis qui in Creta erant, multi Christianam religionem amplexi sunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

παιδῶν τῶν δικαζομένων ἐρεγγείας, ἐ-
δὲνα τὸν Ἐκλήρη δικαστὴν ἐδίδε πόλε' ἀλλὰ
τῆ βιβλία τῶν δεσφῶν δεχόμενος, παρε-
καλεῖνά τῶν πιστῶν λαϊκῶν, ὃν ἦδ' Ἰφιλιὰ τὸ
δικαζομένης τ' ἐρεγγείας ἀπῆλασεν' ἢ δια-
ταῦτα γένε μεγίστην δὲ κλῆσαν τῶν πᾶσιν ἐκεκ-
τῆσ' ἄμην τῶν σιλβανῶν, εἰ ἢ ἐν παρεκείσθ
εἰσθῆαι, ἀλλ' ἐκ ἀχρείως ἠγέμαι μημιλλυ αὐ-
τῶν γεγονέναι ἐπ' ἀνέλθωμρ ὃ δ' ἐν δ' ἐξέ-
μρ· μαξιμανῆ τῶν πρὸ χροῦ δ' εἰς
τῆ Ἰπικποπῆ ἐν Ἰπαιλία βᾶσσε καὶ ἀντιό-
χου τῆ ἐκείαδα πέμπη τῆ δ' ἰλιωβρῆς μη-
νῆσ' αὐτῶν ἐκκλησιῶν ἠύχαζε πρᾶγματα.

Agantium controversiis questum captare, neminem unquam ex clero judicem dedit. Sed acceptis litigantium libellis, advocabat unum ex fidelibus laicis, quem æquitatis studiosum esse norat: eique causæ cognitionem committens, litigantes à contentione revocabat. His de causis Silvanus maximam sibi famam apud omnes comparavit. Hæc de Silvano, licet in excessu dicta, non tamen sine fructu à nobis commemorata esse arbitror. Nunc revertamur eò unde digressi sumus. Cum Maximianus ad Episcopatum Constantinopolitanum evectus fuisset, Basso & Antiocho Consulibus, die octavo Kalendas Novembris, Ecclesiarum tumultus quievit.

Κεφ. λθ'

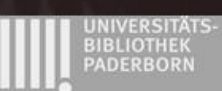
CAPUT XXXVIII.

Περὶ τῶν ἐν κείτῃ Ἰουδαίων, ὅσους ἔχεισαν τῶν πλῆκόντων πολλοί.

Quomodo ex Judæis qui in Creta erant, multi Christianam religionem amplexi sunt.

Περὶ δ' τὸν χρόνον τῶτον πολλοὶ τῶν ἐν κρητῇ Ἰουδαίων ἐχεισαντῶν διαπάδος τῶν ἀπαλειῶν πρὸς ἰουδαίῳ ὑπεκρίνατο εἶναι μωσῆς πεπεμφθαι δ' ἐλεγγυ ἐκ τῶν ἐργῶν, ὅσας αὐτὸς τὴν νῆσον οἰκίστας ἰουδαίους ἐκείνην διὰ τῆς θαλάσσης ἀγαγόν' αὐτὸς γ' εἶναι ἐλεγγυ, ὃ καὶ τὸν Ἰσραὴλ πάλαι διὰ τῆς ἐρηθῆς θαλάσσης τῶσας ἐφ' ὄλον ἐν ἐνιαυτῶν πᾶσιν καθ' ἐκάστην τὴν νῆσον πόλιν καὶ τὰς ἐν αὐταῖς οἰκουῦτας ἰουδαίους, ἃ ἰοιαῦτα πρὸς αὐτὸν ἀπέπειθε παρήνθ' τὰ πάντα τὰ χρῆματα καὶ τὰ κτήματα καὶ ἀλιπῶν ἀξίην γ' αὐτὸς διὰ τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν γλῶσσαν ἐπαγγελίας ὑπὸ γνήστο' οἱ δ' ταῖς τοιαύταις ἐπιπέσει βυκολέμβροι, πάντων μὲν τῶν ἐργῶν ἠμῶν καὶ ἐφ' ἑσθῆσιν ὃ ἢ ὡν ἐκείνησιν, τοῖς ἐπιπέσειν ἀφ' ἑσθῆσιν λαμβάνειν αὐτὰ· ἐπεὶ δ' ἢ τὴν ἡμέραν ἢ ὁ ἀπαλειῶν ἰουδαίῳ ἐσήμαινεν, κῆρτο μὲν αὐτὸς, ἠκολούθησεν δ' οἱ σύμπασι, ἀμὰ γυναῖξί καὶ τῇ μικρᾷ ἡλικίᾳ· ἀλλ' ὅν αὐτὸς ἐπὶ τὴν ἀκρωτήριον ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐκβύσων, καὶ καθὲς ἀν καὶ αὐτὸς ἐκείλδ' ἐπὶ τὸ ἐπ' αἰῶν οἱ πρότεροι τῶ κρημνῶ προσπελάσαντες, καὶ αὐτὸς ἐθῆσκον, τῆσιν μὲν τοῖς κρημνοῖς προσρηγνύμενοι, τῆσιν δ' καὶ εἰς τὸ ὑπο ἀποπνιγόμενοι ἢ πλείους ἀν διεφθάρσαν, εἰ μὴ θεὸς προνοήσας αὐτῶ παρετύχων

Eodem fere tempore multi ex Judæis qui in Creta erant, Christianam fidem amplexi sunt ob hujusmodi casum. Veterator quidam Judæus Mosén se esse finxit, seque missum à cælo, ut Judæos Cretam incolentes susciperet, eosque per mare deduceret. Se enim esse ajebat qui olim Israelitas per mare rubrum ducens servasset. Totam igitur insulam & singulas ejus urbes unius anni spatio peragravit, & Judæos qui in illis degabant, impulit ut sermonibus suis fidem haberent. Hortabatur autem illos, ut omnem pecuniam ac suppellectilem cum prædiis relinquerent. Pollicebatur enim se illos per siccum mare in terram promissionis ducturum esse; Illi vero ea spe in fraudem inducti, opus omne negligere cœperunt: & ea quæ possidebant spernentes, capiendi illa licentiam cuiusvis obvio concedebant. Postquam dies ab impostore Judæo designatus illuxit, ipse quidem præire cœpit: sequebantur autem universi cum uxoribus & parvulis. Eos ergo in promuntorium quoddam mari imminens cum duxisset, ex eo sese in mare præcipitare jussit. Atque id fecere primi illi qui ad præruptam rupem accesserant. Qui quidem protinus perierunt, partim scopulis illisi, partim aquis submersi. Multoque plures periissent, nisi divinâ quâdam providentiâ piscatores ac negotiatores

Christiani adfuisse. Hi nonnullos eorum aquis jam prope profocatos, e mari extrahentes fervarunt: qui tum demum amentiam suam agnoverunt, cum in tanto discrimine versarentur. Reliquos vero ne se in mare deicerent prohibuerunt, interitum eorum qui se prius projecissent, eis referentes. Judæi ergo cognita tandem fraude, suam quidem in credendo imprudentiam damnarunt. Pseudomoysem autem illum interficere cum vellent, comprehendere minime potuerunt. Repente enim ex oculis evanuit; multosque in eam suspicionem adduxit, fuisse illum demonem quendam exitiosum, qui ad perniciem gentis ipsorum humanam speciem induisset. Atque ob hanc calamitatem multi tunc ex Cretensibus Judæis, relicto patrio cultu, ad Christi fidem se contulerunt.

ἄνδρες χριστιανοί, ἀλιεῖς τε καὶ ἔμποροι οἱ τὰς μὲν ἀνιγομένους ἀνέλκοντες ἔσασιν, ὅτε τῆς αἰσίας ἀδύσῃ ἐν τῷ κακῶς παρὰ λαμβάνοντας τὰς δὲ ἄλλας ἀνιέρουσι ῥιπῆν ἑαυτοῖς, μνησθῆναι τῶν ἀπώλειαν τῶν πλεονεκτημάτων ῥιπῆν ἑαυτοῖς οἱ καὶ γινώσκοντες τὴν ἀπάτην, ἐμὲ μόνον μὴ τῶν ἀλλοτρίων ἑαυτῶν πίστιν τὸν δὲ ψευδομωσὴν ἀνιέρουσι ἀδύσῃ, συλλαβεῖν ἔδεδωκέναι ἀφ᾽ ἡμῶν γὰρ ἔχουσιν, ἰσχυροῦν τε παρέχεται τοῖς πλεονεκτημασί, ὡς εἰπὶ δαίμων ἀλάσως, ἀφ᾽ ἡμῶν ἔστιν ἡμα ἰσχυρῶς, ἐπιλύμη τῆς ἐκείνου ἀπάτης διὰ τὸ τε τοῦ πάθος πολλοὶ ὅτε τῶν ἐπιλήθη ἰσχυρῶν, χαίρειν τῷ ἰσχυρῶς φερασάντες, τῆς πίστεως τῆς χριστιανισμοῦ ἠρώρησαν.

CAPUT XXXIX.

De incendio Ecclesia Novatianorum.

Non longo post tempore Paulus Novatianorum Episcopus, pii viri prorsusque Deo cari existimationem adeptus est, & quidem multo majorem quam antea. Nam cum gravissimum incendium Constantinopoli contigisset, cujusmodi nunquam antea factum fuerat: Quippe magna pars urbis regiae eo incendio conflagravit; adeo ut horrea etiam maxima & thermæ quæ dicuntur Achilleæ funditus perierint: ignis cuncta depascens, tandem ad ipsam Novatianorum Ecclesiam quæ juxta Pelargum sita est, accessit. Paulus igitur Episcopus cum Ecclesiam suam periclitari cerneret, ad altare profiliens, custodiam Ecclesiæ & eorum quæ in Ecclesia erant, Deo commendavit, nec cessavit pro civitate & pro Ecclesia preces fundere. Deus verò orationem illius exaudivit, sicut eventus ipse declarat. Ignis enim quamvis in Ecclesiam illam per januas simul ac fenestras omnes irrumperet, nihil tamen damni intulit. Sed multa quidem vicina in circuitu loca penitus absumpsit: ipsam vero Ecclesiam in medio flammarum, cernere licebat, de incendio triumphantem. Cumque id per duos dies ac totidem noctes duravisset, incendium quidem

Κεφ. λθ.

Περί τοῦ γεγονότος ἐμπρησμοῦ ἐν τῇ νεκριατικῇ ἐκκλησίᾳ.

Μικρὸν δὲ μετὰ τὸν χρόνον, παύσας τῶν ναυαπανῶν ἐπίσκοπος, φιλικῶς ὄντως ἀνδρὸς δόξαν ἐκτησάμενος, πολλῶν πλείονος ἢς ἐνεκλήθη πρεσβυτέρων συμβαλὼν γὰρ ἐμπρησμοὺς χριστιανισμοῦ, καὶ οἱ ἐδέπωποτε ἐγγενεῖς πρεσβυτέρων πολὺ γὰρ μέγιστος τῆς πόλεως τῆς πύρ κληνάλωσεν ὡς καὶ τὰ μέγιστα τῶν ὠρίων ἀπολέσθαι, καὶ τὸ δημόσιον, ἐπάνυμον ἐστὶν ἀχιλλεύς τέλει ἐπισημῶν τὸ πύρ, καὶ τῇ ναυαπανῶν ἐκκλησίᾳ, τῇ κειμένη πλησίον τῆς πελαγοῦ περιβάλλειν· ἐπεὶ δὲ ὁ ἐπίσκοπος παύσας κινδυνύσασα τῇ ἐκκλησίᾳ ἔμελλε, ἐπέστη δὴσας εἰς τὸ θυσιαστήριον, θεῶν τῆς ἐκκλησίας τῆς σωτηρίας ἐπέτροπέ καὶ δέλιπεν διχομήνην ὑπέστε τις πόλεως τῆς ἀνιέρουσι τόπος· θεὸς δὲ ἄρα ἐπέτροπέ τῶν ἀνδρῶν, ὡς τὸ ἔργον ἀπέδρξεν τῆς εἰς τὸν ἀχιλλεῖον διὰ πασῶν θυρῶν καὶ ἰσχυρῶν εἰσπεσόν, ἐδὲν ἐλυμμένα ἄλλα πλεονεκτημάτων τῶν περιεχόμενα τῶν ἰσχυρῶν καὶ τὸν ἰσχυρῶν ἐν μέσῳ ὄψεσιν, καὶ αὐτῆς τὴν ὑπερέβαλλεσαν ἔκκαυσεν καὶ ἐπὶ δύο νυκτῆς μετὰ χριστιανισμοῦ, ἀπώρησαν.